

Jolsvai András: Márton Irma tévedése

A Rejtett kincs rovatot a Színházi Élet című hetilap indította el 1929-ben. Házassági apróhirdetéseket lehetett megjelentetni benne, méghozzá ingyen, az egyetlen speciális feltétel az volt, hogy a házasulandókat egy harmadik személynek kellett ajánlania. Ebben a rovatban jelent meg egy különös felhívás 1932 őszén: eszerint Zágon István író, akinek „Szegény lányt nem lehet elvenni" című színdarabjából német film készült, a film magyarországi bemutatója alkalmából kiházasít egy szegény lányt a jelentkezők közül.

Az újság szerint ezrek és ezrek válaszoltak a felhívásra, közülük választotta ki a pártatlan zsűri a legmegfelelőbb leányt. A leghíresebb cégek vetélkedtek a kelengye összeállításánál, az ifjú pár fellépett a moziban is, éjféltől száz vendégre terítettek az egyik legendás pesti étteremben. Az esküvő napjáról a Színházi Élet képekkel gazdagon illusztrált riportban számolt be.

Eddig a bizonyítható tények. Minden más, ami ebben a regényben előfordul, a szerző fantáziáját dicséri. (Szidja.)

Márton Irma, mióta az eszét tudta, vegyész akart lenni. Nem az lett, hanem szülésznő, nem is akármilyen, a város legjobb szülésznője.

Singer Erzsébet rendes lány volt, nagyon egészséges, kissé ódivatú, külalakilag érdektelen, aki makacsul ellene feszült a kor divatáramlatainak.

Madarász Henrietta életének legsötétebb napja volt, amikor apja halála után, lovas kocsin, vájdlingok és üstök közé préselődve el kellett hagynia gyermekkora birodalmát. Az új ház minden szeglete taszította, félálomban kóválygogva tiltakozott a harsány és durva világ ellen, amely magába szippantva meg akarta őt semmisíteni.

Jolsvai András a párhuzamosan futó, múlt és jelen között vibráló személyes sorsok mellett remekül festi meg a miliőt is: az elhallgatások és színlelések világát, ahol mindenki mindent tudott a másikról, erős atmoszférával hozza testközelbe a talajvesztett kispolgárságot, a

hajszálvékony zsúrkenyér, a hígított málnaszörp és a horgolt terítőkkel eltakart szegénység mindent átható szégyenét. Teszi mindezt azzal a finom humorral és együttérző iróniával, amely a *Márton Irma tévedése* című regénynek utánozhatatlan ízt és hangulatot kölcsönöz.

Jolsvai András: Márton Irma tévedése

Kalligram Kiadó, 2021.

(A könyv méltatására még visszatérünk)